

22. ISMERKEDÉS AZ ÉTKEZÉS ELŐTTI ÉS UTÁNI IMÁDSÁGGAL

(Máté 6,1–13)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom: Biblia magyarázó jegyzetekkel, Budapest, 2010; Goppelt, Leonhard: Az Újszövetség teológiája, Budapest, 1992; Jubileumi kommentár, Budapest, 1983; Kálvin János magyarázata Máté, Márk és Lukács összhangba hozott evangéliumához, Kolozsvár, 1939; Szabó Lajos: Az imádkozás ábécéje, Budapest, 2012; Zámbóné Tóth Emese: Tiétek a mennyek országa, Kálvin Kiadó, 2007)

menj be a te belső szobádba – Jézus úgy tanít itt az imádkozásról, mint az alamizsnáról. Titokban történjen, vagyis ne magamutogatásból, mások elismerésének kivívása céljából.

ne legyetek sokbeszédűek - Két szót használ Jézus, de ugyanabban az értelemben: a fecsegést, amely fölösleges és unalmas ismétlés, valamint a hosszadalmasságot, amely pedig az üres szószátyárság csupán.

jól tudja a ti Atvátok – Isten ismeri a szükségleteinket. Miért kell akkor mégis imádkoznunk? Kálvin így fogalmaz: „Nem is azért imádkoznak a hívők, hogy Istent ismeretlen dolgokra figyelmeztessék, őt kötelességére buzdítsák, vagy késedelmeskedés esetén sietessék, hanem inkább azért, hogy önmagukat serkentsék Isten keresésére, az ő ígéretei fölött való elmélkedéssel hitüket gyakorolják, s bajukat az ő ölébe rakva megkönnyebbüljenek: szóval, hogy tanúságot tegyenek arról, hogy tőle kell remélnünk és várnunk minden jót.”

Ti tehát így imádkozzatok! – Ez az imádság annak az imádságos közösségnek a tapasztalatain alapszik, amely Jézus Atyjához fűzte. Szinte minden imádságként hangzó igében Atyának szólítja meg Istent. Ez a zsidóság körében teljesen új, sőt egyedülálló volt. A zsidó imádságokban alkalmasint a „mi Atyánk” állt. Az Abba a családban használt, bizalmas, gyermeknek az atyját megszólító kifejezés volt, amely megszólítás viszont a zsidó imádkozótól távol állt. Jézus ezzel megszólítással az Atyával való bizalmas, egyedülálló kapcsolatát és odaadását fejezte ki. Jézus ezt az Istenhez való viszonyt tanítványainak is közvetíti; a Miatyánk eredetileg ezzel a megszólítással kezdődött (Lk 11,2; vö. Róm 8,15)

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

„Miért szükséges a keresztyéneknek imádkozni? Azért, mert ez a legfőbb része annak a hálának, amelyet tőlünk Isten kíván. Továbbá, mert Isten az Ő kegyelmét és Szentlelkét csakis azoknak adja, akik ezt tőle őszinte szívvel szüntelenül kérik, s ezért néki hálát adnak.” Heidelbergi Káté 116. kérdés-felelet.

Az első imádságok meghatározóak az életünkben. Az első, gyermekként megtanult imádságokra éppen ezért még idős korunkban is emlékezünk. Ugyanígy nagy jelentőséggel bír az első, önállóan elmondott, saját szavakkal megfogalmazott imádság is.

A Bibliában található imádságok példát adnak arra, hogyan lehet a fájdalommal, a nehézséggel, az örömmel vagy a hálával Istenhez fordulni, hogyan lehet a szükséges dolgokat Tőle elkérni. Az imádkozás – és így az imádkozni tanítás – egyik célja, hogy az élet folyamát átfogja az Istennel való kapcsolat. A gyerekkorban begyakorolt, szokássá vált imaalkalmak (reggeli, Úri

ima, étkezés előtti, étkezés utáni, esti ima) elkísérik az embert egész életében, míg az ima tartalma, formája az életkorral, az értelem kiteljesedésével változik.

Ahogy Jézus tanít minket, hogyan kell imádkoznunk, milyen legyen a lelkületünk közben, hogyan és mit kérjünk, úgy kell nekünk is a gyermekeket tanítani imádkozni. Bizonyára van olyan gyermek a csoportban, akinek az imádkozás családja révén, vagy az óvodai hittanoktatásnak köszönhetően, esetleg a gyermek-istentiszteletnek köszönhetően nem ismeretlen.

- Bennük megerősíthetjük, a többiek szívébe viszont most tudjuk elültetni, hogy úgy gondoljanak Istenre, mint Aki odafigyel rájuk, Akit érdekel, mi történik velük.
- Segítsük el őket annak megtapasztalására, illetve szilárdítsuk meg bennük, hogy jó Istennel beszélgetni. Jó Istennek elmondani mindazt, ami velük történik.
- Fontos, hogy a hittanoktató őszinte, jó példáját lássák (hittel elmondott imádság, külső formák), hiszen kezdetben csak utánóznak, de később a cselekedet megtelik majd tartalommal is.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT ÁLLAMI ISKOLÁK ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Köszönjük meg Istennek az ételleinket!

Kognitív cél: Annak a megismerése, hogy mit jelent, hogyan lehet és mikor lehet imádkozni.

Affektív cél: Istennel, mint Atyánkkal való beszélgetés, személyes kapcsolat érzelmi tartalmának feltérképezése.

Pragmatikus cél: A gyerekek bátorítása a személyes imádságra. Az étkezés előtti és utáni imádság alkalmazása.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Az étkezés előtti és utáni imádság memoriter szintű ismerete segítségével. • Vegyen részt a hittanoktató által kezdeményezett feladatok közös megoldásában illetve a játékokban közös éneklésben, imádkozásban. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az étkezés előtti és utáni imádság memoriter szintű ismerete és példák önálló elmondása az alkalmazásuk lehetőségeire. • Aktívan vegyen részt a hittanoktató által kezdeményezett feladatok közös megoldásában illetve a játékokban közös éneklésben, imádkozásban.

Az óra fő Vrésze	Kapcsolódó tevékenység	Felhasznált taneszköz, módszertani javaslatok
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Csendjáték: A csendjáték kezdetét halk zene jelzi. A gyerekek leülnek körbe a földre. Miután a zene elhallgatott és mindenki elcsendesedett, a hittanoktató kiválaszt egy gyereket, aki kap egy kis csengőt vagy	A csendjáték végén megbeszéljük, hogy amíg csendben voltak, ki mit tapasztalt, milyen hangokat hallott a környezetben (madárdal, autók túlkönlése, szél, zaj a folyosóról, stb.). A csend megélésével megtapasztalhatják, mit jelent

	<p>kulcscsomót, amivel végig kell sétálnia lassan a körön kívül anélkül, hogy a csengő megszólalna, vagy a kulcs megcsörrenne. Amikor visszaér a helyére, tovább kell adnia a jobb oldali társának, akinek szintén egyensúlyozva, lassan, csendben körbe kell vinnie és átadni. Párhuzamosan több tárgy is indulhat a körben, lényeg, hogy mindenki sorra kerüljön. Miután mindenki sorra került, csendben kell maradniuk és fülelniük kell, hogy milyen zajokat hallanak kintről.</p>	<p>elcsendesedni és hogyan lehet belsőleg Istenre figyelni. Anyagszükséglet: zene lejátszására alkalmas hanghordozó eszköz, plédek, csengő vagy kulcs, elegendő hely a körben üléshez és a mozgáshoz.</p>
<p>Feldolgozási javaslat</p>	<p>Beszélgetés:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Mit tett Jézus, mielőtt kiosztotta a kenyeret az 5000 embernek? ❖ Mit jelent hálát adni? ❖ Mikor (milyen élethelyzetekben) lehet Istent megszólítani? ❖ Mit jelent imádkozni? ❖ Az imádság fajtái ❖ Az imádság részei ❖ Az imádság külső formái ❖ Jézus hálát adott, mielőtt kiosztotta a kenyeret. Miért? ❖ Mi hogyan adhatunk hálát étkezés előtt és után? (Étkezéskor mondott imádságok megtanulása.) 	<p>Beszélgető kör segítségével tanítsuk a gyerekeket.</p>
<p>Munkáztatás</p>	<p>Imavirág 1.</p> <p><i>(Sándor Enikő ötlete alapján, Több szem többet lát konferencia)</i></p>	<p>Munkafüzet feladatai Az imavirág elkészítése alatt olyan bensőséges hangulat teremődik, amely az ember Istennel való kapcsolatát is kell, hogy jellemezze imádkozás közben. A gyerekek hálaadása és kérése után közösen is mondhatjuk: Köszönjük Urunk! és Kérünk Urunk! Így azt is megtanulhatják, hogyan lehet azonosulni a másik imádságával, együtt könyörögni valamiért – imaközösség. Anyagszükséglet: teamécses(ek), szív alakú virágszirmok, vízcsepp alakú virágszirmok.</p>

	<p>A gyerekek körben ülnek. Mindegyiknek előre adunk papírból kivágott szív alakú virágszirmokat és vízcsepp alakú leveleket. A hittanoktató meggyújt egy teamécsest és elhelyezi a kör közepén. A gyerekek egyenként megköszönnek valamit Istennek, majd leteszik a virágszirmot a gyertya köré. Miután mindenki hálát adott valamiért, elmondhatják a kéréseiket is és elhelyezik két virágszirom közé a levelet.</p> <p>Szemet gyönyörködtető virág alakul ki a végén. Ha sokan vannak a gyerekek, távolra tegyük a szirmokat a mécsestől, hogy mindenkié elférjen. Esetleg készíthetünk több virágot is.</p> <p>Imavirág 2. Készítsünk papírból virágot, aminek a közepébe előre beleírtuk az étkezés előtti és utáni imádságot, majd ragasszuk hurkapálcára. A gyerekek hazavihetik magukkal.</p> <p>Munkáltató tankönyv feladatai</p>	<p>Készítsük el előre a kivágott szív alakú virágszirmokat, az ugyancsak szív alakú szirmokból készült középső részt, amibe beleírtuk az imádságokat, és a szirmokat. Ragasszuk össze őket, majd rögzítsük a hurkapálcára.</p> <p>Anyagszükséglet: színes papírok, ragasztó, hurkapálca</p> <p>Munkáltató tankönyv 1. feladata.</p>
Énekjavaslat	Énekjavaslat: „Jövel, Jézus...” „Az ételért...” „Áldd meg...”	
Házi feladat	Kérjük meg a gyerekeket, hogy a következő órára mindenki hozzon egy cipős dobozt.	

KÉPELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET:

TKGY 86. o. és TKEI 102. o.

A képen látható:

Visszatérő virág szimbólumot látunk, az első szirm összekulcsolt kezet mutat, a másodikon lehunyt szemű kislányt, a harmadikon egy étkezés előtt imádkozó gyermeket, a negyediken egy kiránduló családot, amint egymás kezét fogva imádkoznak, majd az ötödiken egy szót: ÁMEN. A virág közepén egy vonal látható, amelyre a hittanosoknak oda kell írni az imádság szót.

Instrukció a képolvasáshoz:

- Figyeld meg a virág szirmaiban lévő rajzokat! Mit láatsz?
- Te hogyan szoktál imádkozni?
- Miért imádkozunk az étkezés előtt és után?

1. Szerepjáték

Az előző órai témákhoz kapcsolódva szerepjátékként eljátszhatunk egy szeretetvendégséget a gyermekekkel, ahol étkezés előtt és után együtt elmondhatjuk közösen az evés előtti és utáni imádságot.

2. Jézus a zsinagógában

A tanulók beöltöznek Jézus korabeli ruhába (fehér vászoning, fehér főkötő) és megelevenítik a hétköznapi zsinagógai életet. Megismerik a kor szokásait, hagyományait, vallásgyakorlatát (hétköznapi a zsinagóga az iskola helyszíne, szombaton pedig az istentisztelet helyszíne).

A tanulók a hittanoktató vezetésével kötött és saját imádságokat mondanak.

Használhatunk olyan eszközöket is, melyek az akkori tanulást segítették elő (pl. palatábla).

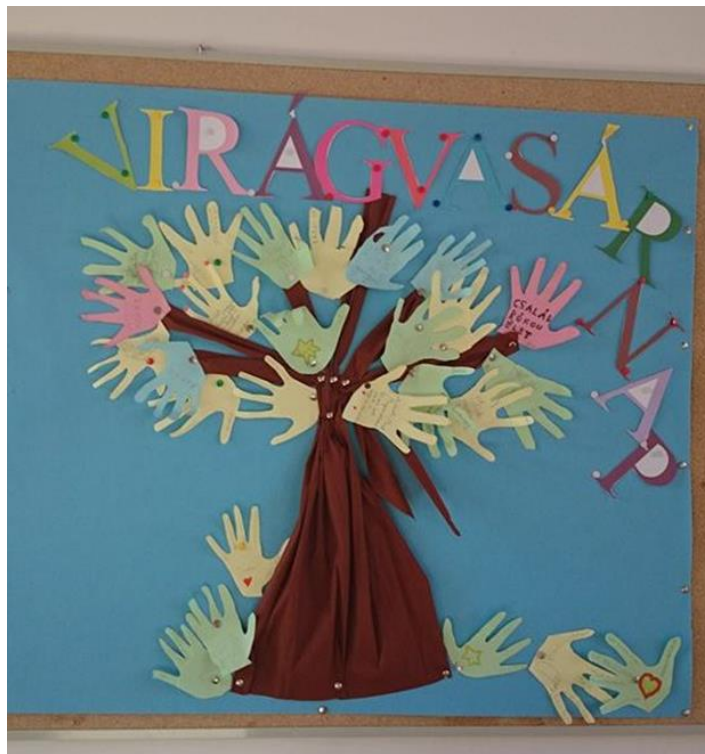
3. Hálafa

Készítünk egy fát (krepp papírból, filcből, színes papírból, vagy bármilyen más kreatív ötlettel).

A tanulók saját kezüket papírra rajzolják (körberajzolják), majd rárajzolják, vagy ráírják mindazt, amiért hálásak Istennek.

A kezeckék felkerülnek a fára.

Megjegyzés: a fotón a virágvasárnap ötlet szerepel, de bármikor elkészíthető, felirat nélkül.

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Jövel Jézus

Jövel Jézus

Jö - vel, Jé - zus, légy itt vé - lünk,
Áldd meg, a - mit ad - tál né - künk,
Ad - jad U - runk, hogy jól - es - sék,
A Te ne - ved di - csér - tes - sék!

♩ : Asztali imádság

♩ : Népi gyűjtés

📖 : Jertek, énekeljünk! - 257.

(A kép forrása: ISTEN TENYERÉN. Református hit- és erkölcsstan tankönyv 1. osztályos tanulók részére. RPI Budapest 2017)

Áldd meg édes Istenünk– kánon

Áldd meg

1.
Áldd meg é - des Is - te - nünk,
2.
Mín - den - na - pi ke - nye - rünk,
3.
Á - - - - - men.

♩ : Domján János

♩ : P. E. Ruppel

📖 : Jertek, énekeljünk! - 256.

(A kép forrása: ISTEN TENYERÉN. Református hit- és erkölcsstan tankönyv 1. osztályos tanulók részére. RPI Budapest 2017)

Dicsérjétek az Urat: 13. Az ételért az italért – kánon